

Ljudhistorier 1

Art.nr. 7763-947-3

Innehåll:

- CD-skiva med 8 ljudhistorier. Varje historia är ca 2 minuter lång och är inspelad fyra gånger.
- 32 färgkort, som illustrerar de olika historierna fördelade på 3 små kort och 1 "panoramakort" för varje historia, numrerade efter serie.

Användningsområden

- förskola
- specialundervisning

Inlärningsmål

- uppmärksamhet, vaksamhet, lyssna
- muntlig språkträning
- samband mellan ljud och grafisk illustration

Arbetsgång

Ljudhistorierna

Åtta berättelser om hunden Splash, en pigg och glad hund som sällan missar ett tillfälle att hitta på något bus. Han bor med sin husse Leo och hans föräldrar i ett hus.

Varje historia är inspelad fyra gånger enligt följande princip:

Sekvens 1 - Ljudbilden presenteras i sin helhet.

Sekvens 2 - Ljudbilden presenteras i isolerade ljud. Exempel: pianot enbart, telefonsignal enbart etc.

Sekvens 3 - Repris av sekvens 2.

Sekvens 4 - Repris av sekvens 1.

Ett litet musikstycke introducerar och avslutar varje ljudhistoria. En ljudsignal avskiljer var och en av de ovan beskrivna sekvenserna.

Sekvens 1 ger en totaluppfattning av historien. Detta tilldrar sig i en park, i ett hus etc. När barnen därefter lyssnar på sekvens 2 och 3, lokaliserar barnen ljuden i historien mera noggrant.

Barnen gör sina första gissningar av vad dessa betyder och identifierar slutligen varje händelse på ett riktigt sätt. I sekvens fyra, dvs. den sista avlyssningen, kan tidsföljden fastställas. Barnen ordnar ljuden i följd och så småningom i en sammanhängande betydelsekedja.

Färgkorten

Fyra avlyssningar i rad har gjort det möjligt för barnen att identifiera ljud, att tyda den historia de hört. Illustrationerna tjänar sedan till att bekräfta eller vederlägga de tidigare gissningarna. Vi föreslår att ni använder dem på följande sätt.

Läraren håller bilderna i handen som en kortlek. Allteftersom barnen identifierar ljuden lägger läraren ner motsvarande kort. Vid slutet av sekvensen har man lagt de tre korten på rad i den ordning som ljuden uppfattats. Detta ger basen till historien. Man kan sedan blanda korten för att variera spelsituationerna. Panoramakortet visas på slutet. Detta kort gör det möjligt att kontrollera gissningarna, "detta tilldrar sig verkligen i en park, här är ankorna, duvorna". Beroende på barnens förmåga kan panoramakortet även visas i början. Detta kort gör det möjligt för dem att fokusera historien snabbare och ger dem ett värdefullt visuellt stöd eftersom det illustrerar alla de isolerade ljuden.

Texterna

Texterna här är skrivna av en vanlig författare och är ett av flera sätt att tolka ljudsekvenserna. De kan användas för att t.ex. återuppväcka gruppens intresse, ändra ordningen på berättelsen, ge grunden för en "fortsättning" etc. Beroende på vilka mål man arbetar mot, kan de tre stöden (ljud, bild och text) användas på olika sätt och i olika ordning.

1 Pianot

Vilken härlig musik! En kvinna spelar piano. Hennes händer rör sig snabbt över tangenterna. Det verkar lätt. Plötsligt hörs ett starkt ringande ljud. Någon ringer på dörrklockan. Kvinnan har slutat spela. Hon har rest sig och går mot dörren. Då hoppar Splash, som nu är ensam, upp på pianostolen och från den upp på tangenterna som han springer över. Tassarna trycker ner de svarta och vita tangenterna. Det är roligt att spela piano! Men oj, vad hände? Pianolocket slog plötsligt igen och gjorde illa tassarna på Splash. Splash jämrar sig. Splash har ont. Det är inte alltid roligt att lära sig spela piano.

Motsvarande isolerade ljud

- melodiskt piano
- dörrklockaljud av steg, klackar på golvet
- ljud från pianot
- pianolocket som faller häftigt och en hund som gnäller

2 Parken

Detta är inte landet, säger Splash till sig själv. Det finns alléer med bänkar, det finns en man som ser ut att övervaka allt, mig i synnerhet, och sedan finns det där långt borta en konstig blå fågel som hela tiden visar sina stjärtfjädrar som om den torkade tvätt i solen. Den skriker hela tiden samma namn, "Leon! Leon!", antagligen hans kamrat. Jag känner inte någon Leon, men jag känner Leo, det är min vän, vi bor i samma hus. Och det är hans pappa som har tagit med mig hit, till den här parken. När man inte hör "Leon", hör man andra rop, som kvack-kvack. Det är inte särskilt vackert "kvack-kvack". Hur ser de djuren ut? Å! Jag ser dem, vid vattenbrynet, en hel familj! Kvackkvack, det är åtta små och två stora, och de kastar sig alla i vattnet och simmar genom att trampa med fötterna, fortare och fortare... De vänder, de simmar i cirklar. Nu kommer de mot mig. Jag undrar om de inte retas med mig med sina kvack-kvack? Vad tror de? Att jag inte kan simma? Jag skall visa dem! Och Splash kastar sig i vattnet med ett ljudligt plask. Ankorna skingras åt alla håll. Kvack-kvack! Ankammaman samlar ihop sina ungar. Kvack-kvack! Ankpappan ser arg ut, kvack-kvack-kvack! "Splash!", ropar en mansröst. Det är Leos pappa och han ser inte särskilt nöjd ut. Jaha, suckar Splash, nu måste vi gå hem.

Motsvarande isolerade ljud

- fågelkvitter, påfågelskrik och duvkutter
- ljud från skrämde duvor
- ancor som kvackar, ancor som plumsar i vattnet
- lätt skällande och sedan Splash som hoppar i vattnet
- skrämde ancor som simmar iväg

3 Telefonen

Fy för dammsugaren, säger Splash och öppnar ett öga. Och man förstår honom! Den där elaka och bullriga maskinen, full av varmluft, har just väckt honom och förstört slutet på hans dröm. En sådan där fin dröm! Men denna hemska maskin som flyttar sig tvärs igenom hela huset, står nu rätt framför honom och puffar bort honom från sin matta. Splash flyttar på sig och söker skydd nära det lilla låga bordet. Men inte heller där får man vara ifred, för telefonen börjar ringa. Splash tittar upp. Den som

dammsuger hör inte. Vad skall jag göra? Om jag skulle svara, tänker Splash. Och han puffar med huvudet på luren och den trillar till slut av.

-Hallå, hallå! säger en röst. - Voff, voff! svarar Splash.

- Hallå, hallå! säger rösten igen. - Voff, voff! svarar Splash igen som har riktigt roligt.

Men personen i andra ändan av tråden har slutat leka. Rösten har försvunnit, kvar finns bara telefonens tut...tut...tut.

Motsvarande isolerade ljud

- dammsugare, dammsugare som avlägsnar sig och telefon som ringer
- ljud av telefon som flyttas, Splash skäller
- ljud från en lur som faller av, Splash "svarar"
- mansröst: "Splash? Splash?"
- den som ringt lägger på, tut, tut, tut.

4 Hönsgården

Alla är på promenad på landet och Splash har sprungit i förväg. Han stannar och lyssnar på fåglarna som sjunger. Han fortsätter ännu längre, lockad av kacklande ljud och befinner sig plötsligt framför ett stängsel. På andra sidan finns det röda och vita hönor som krafsar på marken, slår med vingarna och kacklar allt vad de kan. En i synnerhet tycks vara mycket stolt över sig själv och kacklar oavbrutet.

Vad kan hon berätta? undrar Splash. Han går ännu närmare stängslet och sätter nosen mot det. Splash har förstått! Den här hönan, som verkar så nöjd, skryter över att ha lagt ett ägg. Splash skulle vilja se på närmare håll. Han skrapar och skrapar på stängslet och gnäller av ansträngning.

Men det är omöjligt att komma igenom! Naturligtvis har hönorna och tuppen hört och sett honom - de börjar slå med vingarna och kackla ännu högre. Splash låter sig inte imponeras.

Här, precis vid marken, kan man lyfta stängslet; göra en öppning och komma igenom.

Så där! Splash är på andra sidan. Hönsen är panikslagna! Splash skulle kunna roa sig med att

jaga dem. Men det är inte hans mål. Vad han söker, det är ägget!

Motsvarande isolerade ljud

- fågelkvitter, en ko som råmar
- hönskackel som blir högre vartefter
- hund gnäller och skrapar på stängslet
- kacklande och vingslag
- tuppen jagar hunden från hönsgården

5 Skolan

Det är nästan tyst på gatan. Inga bilar far förbi för ögonblicket. Men högt ovanför trottoaren är det som en konsert av gälla skrik som Splash känner igen. Det är barnskrik, skrik av glädje och av spänning, skrik från barn som springer och från barn som leker. Splash närmar sig och ljudet blir allt starkare. Sedan, plötsligt, ljudet av en klocka. Splash känner igen det också.

Det betyder slutet på rasten. Barnen har slutat skrika. Splash är framför grinden och han tittar in. Barnen står på led bakom varandra, de går tillbaka in i klassrummet. Dörren slår igen. Inte ett enda ljud längre. Splash är ledsen. Han skulle gärna gå in i klassrummet också och vara tillsammans med några barn som är hans vänner och som ropar hans namn på gatan. Splash bestämmer sig. Idag skall han ta sig in i skolan. Idag skall han komma in i klassrummet. Så han krafsar på dörren, först försiktigt med en tass, sedan blir han ivrig och trummar med bägge framtassarna och klorna på dörren som plötsligt öppnas på glänt med ett knarrande ljud så att han kan komma in.

Ett barn vänder sig om. Han viskar till sin granne "det är Splash". Hans namn sprids snabbt runt i klassrummet och viskandet blir högre. Splash... Splash... Splash... Splash är förtjust. Han sitter mellan två bänkrader och tittar på svarta tavlan. Fröken har vänt sig om. Hon tittar på honom, förbluffad, med öppen mun.

Motsvarande isolerade ljud

- skrik av barn på rast
- skolklocka som ringer in
- dörr som stängs, den knarrar och slår igen
- hund skrapar på dörren och gnäller, dörren öppnas
- barnskratt

6 Födelsedagen

Det är fest! Splash tittar på. Rummet är dekorerat. På bordet finns det en vacker och välstruken duk, vackra glas och en lång flaska. Alla ser glada ut och ett förväntansfullt "Oohh" fyller rummet, när födelsedagstårtan med

sina tända ljus bärs in. Splash slickar sig om munnen. Alla börjar sjunga en lustig sång som handlar om födelsedag. Leo blåser ut ljusen. Man applåderar. Leo är jätteglad. Leos pappa håller flaskan rakt upp med händerna och korken far upp mot taket. Pang! Det lät som en liten explosion. Splash blev lite rädd. Men de andra skrattar och applåderar på nytt. Splash har närmast sig bordet. Han skulle gärna vilja vara med på festen och äta av tårtan som just har skurits upp. Han gläfsar, men ingen bryr sig om honom. Då så, tänker Splash. Jag skall servera mig själv! Så han börjar dra i duken med tänderna. Lite, lite mer, sedan alldeles för mycket, för nu faller tallriken och tårtan, glasen och kniven ner på golvet!

Motsvarande isolerade ljud

- ljud från en fest, "oohh" och sång
- ett barn blåser ut ljusen på födelsedagstårtan
- applåder och skratt från de närvarande
- en champagnekork smäller! Splash skäller
- ljudet av porslin som faller ner på golvet

7 Tennismatchen

Det är vackert väder, det är sommar. Splash har smitit ut ur huset. Han går mycket snabbt mot en plats, varifrån det hörs konstiga ljud från en folkmassa. Ljud från folk som samtidigt skriker "ooh" väldigt högt och applåderar.

De här människorna är mycket nära men bakom en hög mur och Splash frågar sig vad de gördär. En grind är öppen. En man går igenom, sedan en till. Splash smyger sig in. Ingen har sett honom!

Splash har kommit in på en arena. Tusentals människor sitter runt om en stor rektangel av grus, på vilken två män slår en boll fram och tillbaka över ett nät. De slår bollen med ett konstigt föremål som Splash ser för första gången. Det liknar en stekpanna med hål i, men det kallas för ett racket!

Vad det är konstigt, tänker Splash. Jag kan också leka med en boll och jag behöver ingen stekpanna.

Smack...smack... I tur och ordning träffar racketarna bollen och människorna skriker och applåderar. En röst som kommer från en

högtalare, överröstar oväsendet och säger någonting som Splash inte förstår. Smack... smack... Spelet fortsätter. Detta retar Splash som gärna skulle vilja vara med. Han kan inte hålla sig lugn längre. Han reser sig upp och springer mot den stora rektangeln. Hopp, i ett skutt fångar han bollen. Rop, skrik, skratt och mitt i oväsendet en mansröst som Splash känner igen: "Splash!". Vad nu då?, tänker Splash, han tycker också om tennis!

Motsvarande isolerade ljud

- på en tennisbana, bollar som slås fram och tillbaka och applåder
- flera bollar och applåder
- flera bollar och Splash som skäller högt
- skrik "å!"... , en mansröst ropar: "Splash!"
- en domare som är klart missnöjd ingriper

8 Stormen

Regnet slår mot fönstren. Vinden blåser kraftigt och gör så att en fönsterlucka slår mot väggen. Det är en storm som hörs långt borta, som närmar sig och slutligen bryter ut. Splash är rädd.

Där uppe i ett sovrum hör han någon gråta. Då springer Splash uppför trappan. Han är framför dörren. Splash krafsar på dörren och gnäller, men ingen öppnar åt honom. Då hoppar Splash upp ända till handtaget. Seger, dörren går upp. I ett skutt hoppar Splash upp i sängen till barnet som han ivrigt slickar. Splash är lycklig. Han kommer att sova varmt och gott i sängen. Åskan mullrar men de är inte rädda längre.

Motsvarande isolerade ljud

- stormen som hörs långt borta, regn, vind, en fönsterlucka som slår
- avlägset åskmuller som närmar sig
- Splash är rädd, han krafsar på dörren, gnäller, hoppar mot dörren
- Splash hoppar upp på sängen och slickar barnet barnskratt och en kelig barnröst: "Splash...Splash"